

זכותון – קנסות על הפרת תקנות הקורונה

7.1.2021

לאילו מטרות מותר לצאת מהבית בתקופת הסגר?

- הצטיידות בתרופות, במזון ובמוצרים חיוניים - לדוגמה, לצורך תיקונים דחופים בבית.
- השתתפות בהפגנה, הגעה למשכן הכנסת או לבית משפט לצורך הליך שבו נדרש לקחת חלק, לייצג או למסור עדות.
- סיוע לאדם שיש לו קושי או מצוקה, או טיפול חיוני בבעלי חיים.
- מעבר בין מקום שהיה קבוע אחד לאחר: הגעה למקום בידוד או מעבר דירה.
- העברה של קטין בין הוריו החיים בנפרד או של קטין שההורה המטפל בו נדרש לצאת לצורך חיוני.
- הגעה לעבודה במקרים שבהם מותר להגיע לעבודה - על פי המפורט בתקנות, או למקום התנדבות שפעילותו מותרת.
- קבלת טיפול רפואי, טיפול סוציאלי חיוני או מתן תרומת דם.
- אנשים עם מוגבלות - אין הגבלה על יציאה מהבית לצורך הגעה למסגרת חינוכית או טיפולית, או לכל יציאה אחרת מהבית הנדרשת בגלל המוגבלות, יחד עם מלווה אחד. בני משפחתו של אדם עם מוגבלות רשאים לבוא לבקר במסד חוץ ביתי כמו הוסטל או פנימייה, אם המסגרת מאפשרת זאת.
- פעילות ספורט, לבד או עם אנשים הגרים באותו בית.
- יציאה לשדה תעופה לצורך טיסה אל מחוץ לישראל, עד 8 שעות לפני מועד הטיסה.
- טבילת אישה במקווה.
- יציאה למרחב הציבורי שלא לאחת מהמטרות המפורטות מותרת רק עד למרחק של 1 ק"מ. שימו לב - על פי התקנות אסור לבקר בבתי אחרים גם אם הם נמצאים בטווח זה.

התקנות שאישרה הממשלה, 6.1.2020

עטיית מסיכה

מה קובע החוק לגבי החובה לעטות מסיכה?

החוק ([צו בריאות העם](#)) קובע כי בכל מקום, למעט מקום מגוריו של אדם, יש חובה לעטות מסיכה. להוראה זו יש מספר חריגים שנקבעו בחוק עצמו ([סעיף 3ה\(ב\)](#)) ו**בהנחיות משרד הבריאות**, ובהם: קטין מתחת לגיל 7, אדם בעל מוגבלות כלשהי, בעת פעילות ספורט, אדם שנמצא לבד במקום סגור או מופרד (לדוגמה ברכב, במשרד בעבודה, עבודה ב-open space עם הפרדה בין העובדים במחיצה), חדר במקום עבודה שבו שני עובדים קבועים וביניהם 2 מטר, בחוף הים (ובלבד ששומרים מרחק 2 מטר).

גם אדם שנמצא לבדו ברחוב או אפילו לבד ביער חייב לעטות מסיכה, אבל הנהלים קובעים שהאכיפה לא תתמקד במקרים כאלה ותינתן אזהרה בלבד.

ראו את [מדיניות האכיפה של משרתת ישראל](#) בעניין עטיית מסיכה.

מי מוסמך לקנוס אותי על אי עטית מסיכה?

שוטר, פקח עירוני או עובד רשות מקומית שהוסמך לכך ועבר הכשרה ייעודית, מוסמכים לרשום קנסות על אי עטית מסיכה. פקחי רשות הטבע והגנים הלאומיים מוסמכים לקנוס אזרחים בתחומי הגנים ושמורות הטבע.

מה גובה הקנסות על אי עטית מסכה?

הקנס על אי עטית מסכה עומד על 500 ₪. במקרה של עבירה חוזרת ניתן להטיל כפל קנס (1,000 ₪).

דרישת הזדהות

שוטר או פקח דרש ממני להזדהות – אני חייבת?

שאלת גבולות הסמכות המשטרתית לדרוש מאדם תעודת זהות נמצאת כיום בדיון בבג"ץ [בעתירה](#) שהגישה האגודה לזכויות האזרח יחד עם ארגונים נוספים.

בזמנים רגילים, **שוטר** רשאי לבקש מאדם להציג תעודה מזהה רק כשיש לו "עילה סבירה", ולא "סתם כך". במסגרת החקיקה למאבק בקורונה הוקנו לשוטרים סמכויות מפורשות לדרוש מאדם להזדהות כדי לבדוק אם הוא מבצע הפרה (לדוגמה אם הוא מחויב בידוד), וכדי שניתן יהיה לקנוס אותו. אם שוטר מבקש ממך להציג תעודת זהות למטרות אלה – יש חובה להזדהות.

במסגרת החקיקה למאבק בקורונה, **פקחים עירוניים ופקחים של משרדי הממשלה** מוסמכים אף הם להטיל קנסות בגין אי עטיית מסיכה, ויש חובה להציג תעודת זהות לצורך מתן הדוח גם לפי דרישתם.

מה מותר לשוטר לעשות אם סירבתי להזדהות?

אם סירבת להזדהות (להציג תעודה או למסור את מספר הזהות) ודרישת ההזדהות הייתה חוקית, השוטר רשאי לעכב אותך לתחנת המשטרה כדי לברר את זהותך. סירוב להזדהות עלול להיחשב גם עבירה פלילית של "הפרת הוראה חוקית".

מה מותר לפקח לעשות אם סירבתי להזדהות?

לפקח עירוני רגיל אין סמכות לעכב בכוח אדם שמסרב להזדהות (למעט פקח בשמורות טבע). עם זאת, סירוב להזדהות בפני הפקח, כאשר יש לו סמכות לדרוש את הזדהות, עלול להיחשב עבירה פלילית.

התקהלות, השתתפות בהפגנה ושמירת מרחק

השתתפות בהפגנה. האם ניתן לקנוס אותי בגלל השתתפות בהתקהלות אסורה?

ככלל, מותרת התקהלות של עד 10 אנשים בשטח פתוח ועד 5 אנשים במבנה. השתתפות בהתקהלות אסורה לא מוגדרת עבירת קנס, אולם סירוב להוראת שוטר לפזר התקהלות היא עבירה שדינה קנס של 1000 ₪. במרחב הציבורי יש לשמור על מרחק של 2 מטרים לפחות בין אדם לאדם גם אם מדובר בהתקהלות מותרת. כלל זה אינו חל על אנשים הגרים יחד באותו בית.

במסגרת הפגנה – אין בתקנות מגבלה על כמות המשתתפים, אבל עדיין קיימת חובה לשמור על מרחק של 2 מטר לפחות בין המשתתפים. אם המפגינים לא שומרים על הכללים הנוגעים לשמירת מרחק, שוטר רשאי להורות על פיזור ההתקהלות. אם לא נענים להוראת הפיזור – השוטר יוכל לקנוס את המשתתף בהתקהלות ב-1,000 ש"ח, ובסכום כפול במקרה של עבירה חוזרת. שוטר גם רשאי להפעיל כוח סביר כדי לפזר התקהלות המנוגדת להוראות בעניין שמירה על מרחק, אם האזרחים אינם נשמעים להוראה שניתנה להם.

מה לגבי תפילות וטקסים דתיים?

לצורך חתונה, ברית או הלוויה בלבד, מותרת התקהלות של עד 10 אנשים במבנה ועד 20 אנשים בשטח פתוח. לצורך תפילה – עד 5 אנשים במבנה סגור, מלבד אנשים הגרים יחד.

האם ניתן לתת קנס בשל אי שמירת מרחק של 2 מטרים?

התקנות מורות על שמירת מרחק של 2 מטרים, אך אי שמירת מרחק כשלעצמה אינה עבירת קנס. כאמור, אם מתקיימת התקהלות (אירוע, הפגנה וכו') בניגוד לכללים (כמות האנשים ו/או שמירה על מרחק), שוטר יוכל להורות על פיזור, ולתת קנסות אם לא נענים להוראת הפיזור.

קיבלתי קנס – מה עכשיו?

מה האפשרויות שעומדות בפני לאחר קבלת קנס על הפרת תקנות הקורונה, כמו אי עטיית מסיכה?

ככלל יש לשלם את הקנס בתוך 60 יום ממועד קבלתו. אם אתם חושבים שלא הייתה הצדקה להטיל עליכם קנס תוכלו להגיש למשטרה בתוך 30 יום ממועד מתן הדוח [בקשה לביטול הקנס או בקשה להישפט](#) (לא ניתן להגיש את שתי הבקשות במקביל). אם הבקשה לביטול הקנס סורבה, אפשר להגיש לאחר מכן בקשה להישפט בתוך 30 יום ממועד הסירוב, אך לא ניתן להגיש בקשה לביטול הקנס לאחר בקשה להישפט. לבקשות יש לצרף העתק של הקנס המקורי, וכן צילום תעודת הזהות של הנקנס. תוכלו לצרף מסמך נפרד (בקובץ) ולפרט בו את נימוקיכם.

ניתן להגיש בקשה לביטול קנס או להישפט באיחור רק אם לא הייתה אפשרות להגיש את הבקשה בזמן, מסיבות שלא היו תלויות בפונה. יש לצרף הסבר לסיבת האיחור בהגשת הבקשה.

האם צריך לשלם את הקנס מיד, ומה יקרה אם לא אשלם את הקנס במועד?

שימו לב שהגשת בקשה לביטול הקנס אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס, ולכן צריך לשלם אותו בתוך 60 ימים, אחרת הוא יעבור להליכי גבייה ועלול לצבור ריבית. רק אם ביקשתם להישפט בתוך 30 יום ממועד קבלת הקנס, סכום הקנס לא ישתנה (ולא יצבור ריבית ותוספות) עד למועד המשפט. אם הגשתם בקשה לביטול הקנס ולא קיבלתם מענה בתוך 60 ימים, שלמו את הקנס כדי להימנע מהעברתו לגביה וצבירת ריבית. אם הבקשה לביטול הקנס תידחה ולאחר מכן תגישו בקשה להישפט, הסכום ששילמתם יוחזר לכם עד להכרעה במשפט.

אם לא שילמתם, ולא הגשתם בקשה להישפט, וחלף המועד לתשלום (60 ימים), הקנס יעבור להליכי גבייה במרכז לגביית קנסות, ותתווסף לחוב ריבית של 50 אחוזים. פקיד במרכז הגבייה יכול להגיש בקשה לקבלת מידע על מקבל הדוח, ולהטיל עיקולים על חשבונות בנק ועל נכסים נוספים.

ביקשתי להישפט – האם בוודאות יערך לי משפט?

לתביעה יש שיקול דעת אם להגיש כתב אישום או לא, אך הכלל הוא שיוגש כתב אישום ויש צורך בטעמים מיוחדים לא להעמיד לדין. יש הערכות שבגלל ריבוי הקנסות והחשש מריבוי הליכים משפטיים ועומס על מערכת בתי המשפט, המדינה תנקוט מדיניות מקלה בהעמדה לדין, אך אין כל החלטה בעניין, ומי שמסתמך על כך עושה זאת על אחריותו בלבד.

ביקשתי להישפט, האם אני זקוק לעורך/ת דין?

לאחר הגשת בקשה להישפט ואם יוגש נגדך כתב אישום, ייקבע מועד לדיון באישום, לרוב לאחר מספר חודשים. אפשר להופיע לדיון גם ללא עורך/ת דין.

מה יכול בית המשפט לקבוע בדיון?

לא מומלץ להגיש בקשה להישפט אם אין לכם טענה משמעותית לכך שאין הצדקה לקנס. אם תזוכו – הקנס יבוטל, אך עליכם לקחת בחשבון שאם תורשעו, ובית המשפט יחליט שהבקשה להישפט הייתה מיותרת לחלוטין, הוא יוכל לחייב אתכם בתשלום קנס בסכום גבוה יותר מהסכום הראשוני. כעקרון, כאשר הנאשם מורשע יכול בית המשפט להתחשב בנסיבות חייו של החייב או בנסיבות שבהן ניתן הקנס ולהפחית את סכום הקנס.

הדין הפלילי

האם ניתן להעמיד אדם לדין פלילי על הפרת תקנות הקורונה?

כן, לתביעה יש שיקול דעת להעמיד לדין אדם במקום קנס מינהלי, אולם רק אם אותו אדם לא קיבל כבר הודעת קנס. ככלל, העמדה לדין תהיה במקרה של הפרות חמורות או חוזרות ומכוונות של החוק או התקנות. ראו את [מדיניות ההעמדה לדין שפורסמה על ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה](#) במענה לפניית האגודה לזכויות האזרח.

מה היחס מבחינת הרישום פלילי לעבירה מסוג זה?

אי עטיית מסיכה ואי פיזור התקהלות על פי הוראת שוטר מוגדרות כעבירות מנהליות, ובניגוד לעבירה פלילית רגילה, מרגע ששולם הקנס לא נותר רישום פלילי.

המידע בזכותן זה הוא מידע כללי ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי